

01.03.2017

Kj/7

§ 142

Den av ledamoten Yrjö Hakanen väckta motionen om fortsatta digitala tjänster i Kontupiste och Mellari

HEL 2016-010120 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Yrjö Hakanen väckta motionen vara slutligt behandlad.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder möjligheterna att trygga fortsatta digitala tjänster i Kontupiste, bl.a. kunddatorer och andra apparater samt lokaler som invånarlokalen Mellari behöver, som stadsfullmäktige redan tidigare har fattat beslut om. (Yrjö Hakanen)

Behandling

Ledamoten Yrjö Hakanen understödd av ledamoten Sami Muttilainen föreslog följande hemställningskläm:

Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder möjligheterna att trygga fortsatta digitala tjänster i Kontupiste, bl.a. kunddatorer och andra apparater samt lokaler som invånarlokalen Mellari behöver, som stadsfullmäktige redan tidigare har fattat beslut om.

Stadsfullmäktige godkände först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

2 omröstningen

Ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm JA, motsätter sig NEJ

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att stadsstyrelsen utreder möjligheterna att trygga fortsatta digitala tjänster i Kontupiste, bl.a. kunddatorer och andra apparater samt lokaler som invånarlokalen Mellari behöver, som stadsfullmäktige redan tidigare har fattat beslut om.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 72

Zahra Abdulla, Mukhtar Abib, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Jussi Chydenius, Mika Ebeling, Matti Enroth, Laura Finne-Elo-nen, Yrjö Hakanen, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Nina Huru, Nuutti Hyttinen, Maritta Hyvärinen, Sirkku Ingervo, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Helena Kantola, Tarja Kantola, Jessica Karhu, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Harri Lindell, Eija Loukoila, Jape Lovén, Hannele Luukkainen, Pekka Majuri, Petra Malin, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Terhi Mäki, Sari Mäkimattila, Jan D Oker-Blom, Sara Paavolainen, Tom Packalén, Osku Pajamäki, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Mari Puoskari, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Jukka Relander, Pekka Saarnio, Tomi Sevander, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti, Thomas Wallgren, Sanna Vesikansa, Pertti Villo, Anna Vuorjoki, Ville Ylikahri

Blanka: 10

Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Minerva Krohn, Matti Niiranen, Hannu Oskala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Wille Rydman, Ulla-Marja Urho

Frånvarande: 3

Jaana Pelkonen, Nasima Razmyar, Ilkka Taipale

Stadsfullmäktige godkände ledamoten Yrjö Hakanens förslag till hemställningskläm.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Joonas Pekkanen, projektchef, telefon: 310 25031
joonas.pekkanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Framställningen stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Yrjö Hakanen och 46 andra ledamöter föreslår i sin motion att stadsstyrelsen ska möjliggöra en fortsatt tillgång till digitala tjänster och digital rådgivning i Kontupiste och Mellari genom att säkra tillräckliga resurser särskilt för datorunderhåll också för år 2017. De föreslår samtidigt att digital utslagning ska motverkas genom att erfarenheterna från verksamhetsmodellen i Kontupiste beaktas i hela Helsingfors när det gäller kamratstöd och hopkoppling av it-stöd och tjänster med låg tröskel inom socialt arbete.

Enligt 22 § 2 mom. i arbetsordningen för stadsfullmäktige ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Utlåtanden har på begäran getts av direktionen för finska arbetarinstitutet, kultur- och biblioteksnämnden, ungdomsnämnden och social- och hälsovårdsnämnden. De beröringspunkter med innehållet i motionen som finns i programmet Digitaalinen Helsinki har dessutom beaktats vid beredningen.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena och påpekar följande:

Det föreslås i motionen att stadsstyrelsen ska möjliggöra en fortsatt tillgång till digitala tjänster och digital rådgivning i Kontupiste och Mellari genom att säkra tillräckliga resurser särskilt för datorunderhåll också för år 2017. Där föreslås samtidigt att digital utslagning ska motverkas genom att erfarenheterna från verksamhetsmodellen i Kontupiste beaktas i hela Helsingfors när det gäller kamratstöd och hopkoppling av it-stöd och tjänster med låg tröskel inom socialt arbete.

It- och kulturcentret Kontupiste inrättades år 2002 i Gårdsbacka köpcentrum inom ramen för EU:s gemenskapsinitiativprogram Urban II och var då ett projekt som hänförde sig till kulturcentralen. Avsikten med Kontupiste var bl.a. att motverka digital utslagning genom gratis internetuppkoppling, it-utbildning och personlig handledning. År 2008 inrättades ett mindre verksamhetsställe med samma syfte i kultur- och fritidslokalen Mellari i Mellungsbacka köpcentrum. Kulturcentralen frånsade sig inför år 2013 ansvaret för att driva Kontupiste och Mellari. Social- och hälsovårdsverket har sedan år 2013 som avtalat stått för hyrorna för Kontupiste och Mellari.

Det gamla köpcentrumet i Mellungsbacka ska snart rivas, och digitala tjänster i tidens anda tillhandahålls inte längre i Mellari. Kultur- och biblioteksnämnden vill att biblioteks- och kulturtjänster ska tryggas i Mellungsbacka genom att nya lokaler anvisas exempelvis i ett allaktivitetshus. Också Mellari bör kunna fortsätta sin verksamhet där.

Resurserna för Kontupiste är säkrade vad den digitala rådgivningen beträffar. Där ges fortfarande råd om och handledning i hur utrustning och elektroniska tjänster kan utnyttjas. Rådgivare från social- och hälsovårdsverkets enhet för områdesarbete hjälper invånarna vardagar kl. 8–16. Osäkerheten om en fortsättning har bara gällt dataterminalerna för allmänheten.

Anslag för datateknik centraliserade till stadskansliets IT- och kommunikationsavdelning användes till 30.9.2016 för tekniskt underhåll av en server för Kontupiste avsedd för invånarna. Underhållet sköttes av Glaspalatsets Mediacentrum Ab. Det omfattade invånarnas personliga e-postadresser och hemsidor. Servern var samtidigt centraldator för dataterminalerna till besökarnas fria förfogande i Kontupiste. Dataterminalerna är dumma terminaler utan egen processor. Servern uppgraderades senast år 2012 och närmar sig slutet på sin livslängd.

En övergång till webbaserade molntjänster har skett det senaste decenniet. Webbaserade underhållstjänster för e-postadresser och hemsidor fås gratis, vilket betyder att det inte längre är meningsfullt att underhålla servern för ändamålet. Det är inte heller meningsfullt för stadskansliet att underhålla en enskild server i dagens läge med tanke på att det finns dataterminaler som allmänheten får använda fritt på många av stadens verksamhetsställen, t.ex. på bibliotek, på mångsidiga servicecentraler, på ungdomsgårdar, i invånarhus och i lokaler där arbetarinstitutionen har verksamhet. Dessutom har allt fler en egen bärbar eller mobil enhet och behöver råd om användningen.

Stadskansliet har vidtagit preliminära åtgärder avsedda att leda till en ändamålsenlig lösning för ett kostnadseffektivt sätt att installera och underhålla dataterminaler. Lösningen bör så bra som möjligt kunna tillämpas inte bara i Kontupiste och också vid behov i lokaler inom den tredje sektorn som används för offentliga dataterminaler.

Riktlinjerna för hur den digitala kompetensen ska stärkas slogs fast våren 2016 av stadens egna aktörer i fråga, Glaspalatsets Mediacentrum Ab, som samordnat verksamheten, och Enter ry. Som utgångspunkt användes en utredning i saken som stadskansliets IT- och kommunikationsavdelnings enhet delaktighet och rådgivning gjort i början av år 2016 (Digiosaamisen vahvistaminen Helsingissä).

Stadskansliet utvecklar arbetet med att stärka den digitala kompetensen i Helsingfors i samråd med andra av stadens förvaltningar och med organisationer, bl.a. Enter ry. Digital rådgivning erbjuds på mer än 150 av stadens verksamhetsställen. De inemot 200 digitala rådgivarna har här en nyckelposition. Ca 80 är anställda hos staden och 120 är frivilliga. De arbetar särskilt på social- och hälsovårdsverkets servicecentra-

01.03.2017

Kj/7

ler, på verksamhetsställen för unga, på bibliotek och i lokaler där arbetarinstitutionen har verksamhet. Målet är att de digitala rådgivarna ska ges bättre utbildning och sakkunskap och att det samtidigt ska fås aktuell information om situationen inom de digitala tjänsterna och om utvecklingsmöjligheter.

Digital rådgivning inom ramen för sammanslutningar erbjuds bl.a. av frivilliga inom Enter ry och projektet SenioriVerkko. Samarbeta inom digital rådgivning bedrivs med läroanstalterna Haaga-Helia, Omnia och Suomen Liikemiesten Kauppaopisto. Datanomstuderande startade handledningstjänsten digitalkkari på Vallgårds bibliotek som ett försöksprojekt, och tjänsten finns nu på mer än 20 bibliotek.

Att den digitala kompetensen ska stärkas ingår i stadens strategiprogram. Det betonas i riktlinjerna för stadens ledarskapsreform att ett fortlöpande samarbete ska bedrivas med invånarna och att stadens tjänster ska bli mer användarcentrerade. Syftet med programmet Digitaalinen Helsinki är att vardagen ska löpa smidigare genom att åtkomsten till stadens elektroniska tjänster förbättras och tjänsterna görs lättare att använda. Målen skapar riktlinjer också när det gäller att stärka den digitala kompetensen åren 2016–2017.

Stadsstyrelsen anser det vara viktigt att de förvaltningar som har data-terminaler för allmänheten och erbjuder digital rådgivning beaktar likabehandling och kostnadseffektivitet när de för att förbättra de digitala färdigheterna hos invånarna utvecklar och underhåller dataterminalerna och utvecklar och sköter rådgivnings- och handledningstjänsterna i samarbete med frivilligorganisationer.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Joonas Pekkanen, projektchef, telefon: 310 25031
joonas.pekkanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Yrjö Hakasen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Digineuvontaa tarjoavat virastot

01.03.2017

Kj/7

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 20.02.2017 § 169

HEL 2016-010120 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Yrjö Hakasen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

20.02.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sanna Vesikansa:

Esittelijän perusteluihin lisätään seuraava kappale:

"Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että Kontupisteen palveluja käyttäneitä asukkaita ohjataan siirtymävaiheessa kaupungin toimesta aktiivisesti niiden palveluiden piiriin, joita tällä hetkellä on digitaalisten valmiuksien mahdollistamiseksi sekä huolehditaan matalasta kynnyksestä asiakkaiden neuvonnassa. Itä-Helsingissä Kontupistessä pitkään kehitettyjä ja hyväksi havaittuja digitaalisen syrjäytymisen toimintamalleja levitetään muualle kaupunkiin mm. kirjastoissa."

Kannattaja: Laura Rissanen

Vastaehdotus:

Kaarin Taipale:

Päätösesityksestä poistetaan kappale (13):

"Viimeisen vuosikymmenen aikana on tapahtunut siirtyminen verkkopohjaisiin ns. pilvipalveluihin. Verkkopohjaisia sähköposti- ja kotisivujen ylläpitopalveluita on saatavilla ilmaiseksi eikä palvelimen ylläpito tätä toimintoa varten ole enää tarkoituksenmukaista. Lisäksi kaupunginkanslian ei ole tarkoituksenmukaista ylläpitää yksittäistä palvelinta nykytilanteessa, kun vapaasti käytössä olevia asiakaspäätteitä on tarjolla monissa virastojen toimipisteissä kuten kirjastoissa, monipuolisissa palvelukeskuksissa, nuorisotaloissa, asukastaloilla ja työväenopistolla. Lisäksi yhä useammalla on käytössään oma kannettava tai mobiililaitte, jonka käytössä tarvitsevat neuvontaa."

Esittelijän perusteluiden loppuun lisätään seuraava kappale:

"Kaupunginhallitus pitää tärkeänä Kontupisteen tarjoamien digipalvelujen, asiakaspäätteiden ja tietotekniikan tuen jatkamista. Kontupisteen toiminta täydentää kaupungin eri toimialojen digipalveluja matalan kynnyksen toiminnalla, johon yhdistyy vertaistukea, syrjäytymistä ehkäisevää toimintaa ja yhteisöllisyyttä. Kaupunginhallitus toteaa, että kaupunki voi tukea tällaista toimintaa joko jonkin toimialan yksikön (esim. sote tai kirjasto) kautta, tarjoamalla laitteita tai tukemalla Kontupisteen toiminnan jatkumista jonkin järjestön toimesta."

Kannattaja: Mika Raatikainen

Sanna Vesikansan ja Kaarin Taipaleen vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1. Äänestys

JAA-ehdotus: Sanna Vesikansan vastaehdotus

Ei-ehdotus: Kaarin Taipaleen vastaehdotus

Jaa-äännet: 9

Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Lasse Männistö, Hannu Oskala, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 6

Veronika Honkasalo, Henrik Nyholm, Osku Pajamäki, Mika Raatikainen, Kaarin Taipale, Pilvi Torsti

Kaupunginhallitus hyväksyi tässä äänestyksessä Sanna Vesikansan vastaehdotuksen ääniin 9 - 6.

2. äänestys:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Sanna Vesikansan vastaehdotuksen mukaan muutettuna

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 14

Veronika Honkasalo, Arja Karhuvaara, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Las-

01.03.2017

Kj/7

se Männistö, Henrik Nyholm, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Laura Rissanen, Pilvi Torsti, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 1
Kaarin Taipale

Kaupunginhallitus hyväksyi Sanna Vesikansan vastaehdotuksen äänin 14 - 0 (1 tyhjä).

13.02.2017 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Joonas Pekkanen, projektipäällikkö, puhelin: 310 25031
joonas.pekkannen(a)hel.fi

Nuorisolautakunta 15.12.2016 § 132

HEL 2016-010120 T 00 00 03

Lausunto

Nuorisolautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Hakasen ym. aloitteessa kannetaan huolta matalan kynnyksen digitaalisten palvelujen jatkuvuudesta Kontulan Kontupisteessä ja Mellunkylän Mellarissa ja toivotaan niille jatkoa.

Nuorisolautakunta pitää digisyrjäytymisen ehkäisyä ja matalan kynnyksen digipalvelujen turvaamista tärkeinä asioina. Kontula ja Mellunkylä ovat tilastotietojen ja nuorisoasiainkeskuksen kokemuksen mukaan alueita, joille erityisen tuen kohdentaminen on mielekästä. Mahdollisuus osallistua yhteiskuntakeskusteluun ja käyttää peruspalveluja vähentää syrjäytymisen riskiä ja lisää integraatiota yhteiskuntaan. Kaupungin näkökulmasta tämän tyyppisiä palveluja tulee kuntalaisten yhdenvertaisuuden varmistamiseksi olla tarjolla myös Kontulaa ja Mellunmäkeä laajemmin koko kaupungin tasolla.

Digitaaliset palvelut ovat nopeasti vakiinnuttaneet asemansa keskeisenä väylänä sekä yhteiskunnan peruspalveluihin että osallisuuteen ja vaikuttamiseen kuntalaisten arjessa. Perustaitojen varmistaminen ja kynnyksen madaltaminen heikon valmiustason omaaville henkilöille on tärkeää. Digitaalisten valmiuksien lisääminen edistää myös kaupungin

01.03.2017

Kj/7

ja koko julkishallinnon palvelujen sähköistämistä, mikä luo edellytyksiä pitkän aikavälin tuottavuuden kasvulle ja innovatiivisuudelle.

Nuorisolautakunta näkee runsaasti mahdollisuuksia digitaalisuuden edistämiseksi vertaistuen keinoin. Lähivuosina nuorisotyön palvelukonaisuudessa sekä koko kulttuuri- ja vapa-ajan toimialalla panostetaan vahvasti nuorisotyön digitalisaatioon ja luodaan nuorille mahdollisuuksia tuoda esille ja käyttää omia vahvuuksiaan. Monihallinnollisia kehittämisen ja yhteistyön mahdollisuuksia tulee tässä kehitystyössä tarkastella ennakkoluulottomasti.

Kontupisteen ja Mellarin asiakaskunta painottuu vanhempiin ikäryhmiin, eikä kumpikaan toimintapiste siten palvele suoraan nuorisoasiainkeskuksen keskeistä kohderyhmää.

Nuorten palveluissa digitaalisen syrjäytymisen ehkäisy liittyy nuorisotyön sisältöihin niiden yhtenä osana. Näin nuorisoasiainkeskus ei anna omissa toimipisteissään nuorille kohdennettua digitaalista neuvontaa.

Nuorisolautakunta pitää tärkeänä, että Kontupisteen digipalvelujen ja Mellarin toiminnan jatkuminen turvataan, tarvittaessa nykyiset tilat korvaavassa tilassa. Nuorisolautakunta toivoo, että vastaavanlaista toimintaa voidaan tuottaa muuallakin kaupungissa kuntalaisten yhdenvertaisten digipalvelujen varmistamiseksi. Samalla lautakunta toteaa, että Mellunmäessä tuotettavan kaltaista syrjäytymisen ehkäisemiseen, vertaistukeen ja alueellisen sosiaalityön verkostoihin nojaavaa digipalvelua ei voi korvata pelkästään yleisillä digipalveluilla.

Esittelijä

osastopäällikkö
Hannu-Pekka Polttila

Lisätiedot

Hannu-Pekka Polttila, osastopäällikkö, puhelin: 310 71612
hannu-pekka.polttila(a)hel.fi
Esa Härkönen, tietotekniikkapäällikkö, puhelin: 310 89030
esa.harkonen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 13.12.2016 § 316

HEL 2016-010120 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveysvirasto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon valtuutettu Yrjö Hakasen ym. valtuustoaloitteesta riittävien resurssien varaamisesta asiakkaiden käyttöön tarkoitettuihin tietokoneisiin ja muihin laitteisiin sekä tarvittaes-

sa tekniseen tukeen ja neuvontaan Kontupisteen ja Mellarin kulttuuri- ja vapaa-ajankeskuksissa:

"Sähköisiä palveluja ja digitalisaatiota kehitettäessä on sosiaali- ja terveysviraston digisuunnitelman mukaisesti tärkeää varmistaa, että kaikilla väestöryhmillä on mahdollisuus käyttää myös näitä palveluja. Tätä varten sosiaali- ja terveysvirasto on hankkinut omiin asiakaspalvelupisteisiinsä työasemia kuntalaisten ja asiakkaiden käyttöön. Kontupiste ja Mellari eivät ole sosiaali- ja terveysviraston toimipisteitä, joten sosiaali- ja terveysvirasto ei hanki näihin toimipisteisiin tietokoneita.

Samalla lautakunta pitää tärkeänä, että kaupunginhallitus osoittaa Kontupisteen ja Mellarin digineuvonnan tietotekniikan ylläpitoon tarvittavat määrärahat. Lautakunta pitää Kontupisteen ja Mellarin digineuvontaa ja vertaistukea tärkeänä osana alueellista, yhteisöllistä sosiaalityötä ja syrjäytymisen ehkäisemistä.

Työasemien lisäksi on tärkeää, että kuntalaisille ja asiakkaille on järjestetty myös tukea ja opastusta sähköisten palvelujen käyttöön. Tällä hetkellä Helsingin kaupungin palvelukeskus tarjoaa kaikille helsinkiläisille sähköisen asioinnin help desk -palvelua puhelimitse arkisin kello 8.00–18.00. Sosiaali- ja terveysvirasto kouluttaa ja opastaa palvelukeskuksen help deskin työntekijöitä virastomme sähköisten ja digitaalisten palvelujen neuvonnassa. Lisäksi muun muassa kirjastojen työntekijät neuvovat kuntalaisia sähköisten palvelujen löytämisessä ja käytössä."

Käsittely

13.12.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin yksi vastaehdotus:

Vastaehdotus:

Jäsen Rene Hursti: Esitän, että vastaukseen toisen kappaleen jälkeen lisätään seuraavaa: "Samalla lautakunta pitää tärkeänä, että kaupunginhallitus osoittaa Kontupisteen ja Mellarin digineuvonnan tietotekniikan ylläpitoon tarvittavat määrärahat. Lautakunta pitää Kontupisteen ja Mellarin digineuvontaa ja vertaistukea tärkeänä osana alueellista, yhteisöllistä sosiaalityötä ja syrjäytymisen ehkäisemistä."

Kannattaja: Puheenjohtaja Maija Anttila

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

01.03.2017

Kj/7

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Vastaehdotus (jäsen Rene Hursti): Esitän, että vastaukseen toisen kappaleen jälkeen lisätään seuraavaa: "Samalla lautakunta pitää tärkeänä, että kaupunginhallitus osoittaa Kontupisteen ja Mellarin digineuvonnan tietotekniikan ylläpitoon tarvittavat määrärahat. Lautakunta pitää Kontupisteen ja Mellarin digineuvontaa ja vertaistukea tärkeänä osana alueellista, yhteisöllistä sosiaalityötä ja syrjäytymisen ehkäisemistä."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 11

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Gunvor Brettschneider, Rene Hursti, Joonas Leppänen, Jouko Malinen, Laura Nordström, Leena Riitinen, Marko Rosenholm, Markku Vuorinen, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 2

Sami Heistaro, Seija Muurinen

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi jäsen Rene Hurstin vastaehdotuksen äänin 11 - 0 (tyhjää 2).

Esittelijä

va. virastopäällikkö
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Janne Romo, tietotekniikkavastaava, puhelin: 310 45436
janne.romo(a)hel.fi

Suomenkielisen työväenopiston jk 13.12.2016 § 77

HEL 2016-010120 T 00 00 03

Päätös

Suomenkielisen työväenopiston johtokunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Aloitteessa kannetaan huolta matalan kynnyksen digitaalisten palvelujen jatkuvuudesta Kontulan Kontupisteessä ja Mellarissa ja toivotaan niille jatkoa. Työväenopiston johtokunta näkee digisyrjäytymisen ehkäisyn tärkeänä ja myös työväenopiston toimintaan liittyvänä asiana. Kaupungin näkökulmasta tämän tyyppisiä palveluita tulisi tarjota myös laajemmin koko kaupungin tasolla.

Kontupiste perustettiin Kontulan ostoskeskukseen osana Euroopan Unionin Urban II – yhteisöohjelmaa vuonna 2002 kulttuurikeskuksen hankkeena. Kontupisteen tavoitteena on ollut digisyrjäytymisen ehkäisy tarjoamalla ilmaisia nettiyhteyksiä, IT-koulutusta ja henkilökohtaista ohjausta. Mellariin perustettiin vastaava pienempi piste vuonna 2008. Kulttuurikeskus irtaantui Kontupisteen ja Mellarin ylläpidosta 2013 ja sen jälkeen on sosiaalivirasto maksanut tilojen vuokrat ja kaupunginkanslia hoitanut pisteiden teknistä ylläpitoa Lasipalatsin mediakeskuksen kautta. Työväenopistolla on ollut kurssitoimintaa Mellarissa sekä Kontupisteessä, mutta viime vuosina on kursseja keskitetty Stoaan ja muihin alueen isompiin pisteisiin muun muassa aikuisille sopivien opetustilojen vuoksi.

Työväenopisto tukee digisyrjäytymisen ehkäisyä järjestämällä lyhyitä ja pitkiä tietotekniikkakursseja ja infotilaisuuksia sekä it-opastusta kahdeksassa työväenopiston toimipaikassa eri puolilla Helsinkiä: Kaapelitehtaalla, Kanneltalossa, Malmitalossa, Opistotalossa, Oulukylätalossa, Pohjois-Haagassa, Silkkikutomossa ja Stoassa. Myös vuoden vaihteessa avautuvassa Maunula-talossa tullaan järjestämään it-opastusta. Opastusta järjestetään avoimissa oppimisympäristöissä vuosittain noin 2080 tuntia. Opistotalon Aino - avoin oppimiskeskus on arkipäivisin auki 6 tuntia, muissa toimipisteissä neuvontaa on 2-4 tuntia viikossa. Neuvontaa annetaan kaikissa ongelmissa ja tarpeissa: erityisesti kannettavien ja tablettien ongelmat, kännykkäopastus, Apple-opastus, digitaalisen sukututkimuksen opastus, kuvankäsittely ja videoeditointi sekä venäjänsuomalainen yleisopastus it-asioissa. Työväenopistolla on vapaaehtoisia vertaisohjaajia kahdessa omassa toimipisteessään ja neljässä kaupunginkirjastossa. Työväenopisto tekee myös yhteistyötä niin kirjastojen kuin järjestöjen, muun muassa Ikäihmisten tietotekniikkayhdistys ENTER ry:n kanssa. Työväenopiston neuvonta ja kurssitoiminta perustuvat ajatukseen, että lyhyiden tietoisuuksien sekä avoimen ja joustavan neuvonnan kautta kuntalaiset saavat akuutteihin tilanteisiinsa ratkaisuita ja motivoituvat tarvitessaan tavoitteellisemmille kursseille.

Työväenopisto järjesti vuonna 2016 yhteensä 664 atk-aiheista kurssia, 7 659 tuntia, opiskelijoita oli noin 5000. Matalan kynnyksen infotilaisuuksia järjestettiin kuusi ja niihin osallistui 250 henkilöä.

Työväenopisto sai 2000-luvun alkuvuosina kuusi mikrotukihenkilön vakkansia nimenomaan opetuksen tueksi ja kuntalaisten atk-taitojen kehittämistä varten. Heidän työhönsä on kuulunut kuntalaisten digitaitojen kehittäminen ja kuntalaisneuvonnan antaminen. Kasvatus- ja koulutustoimialan hallinto- ja tukipalveluihin siirtynee opiston nykyiset viisi it-tukihenkilöä. Johtokunta esittää että kaksi it-tukihenkilöä sijoitetaan työväenopiston organisaatioon varmistamaan kuntalaisten tietotekniikan neuvontapalvelu muutoksen yhteydessä.

Työväenopiston johtokunta pitää tärkeänä, että Kontupisteen digipalvelujen ja Mellarin toiminnan jatkuminen turvataan ja toivoo samalla, että vastaavanlaista toimintaa voidaan kehittää muuallakin kaupungissa. Työväenopisto on oman tehtävänsä mukaisesti tukemassa kuntalaisten digitaitojen kehittymistä. Mellarin ja Kontupisteen toimintaan opistolla ei ole suoraan osoittaa työresurssia, mutta esimerkiksi Stoassa ja Silkkikutomossa Herttoniemessä tällaista neuvontaa ja kurssitoimintaa on tarjolla.

Taustatiedot

Kaupunginkanslia on pyytänyt suomenkielisen työväenopiston johtokunnalta 31.12.2016 mennessä lausuntoa Yrjö Hakasen ja 46 muun valtuutetun valtuustoaloitteeseen, jossa esitetään Kontupisteen ja Mellarin digipalvelujen turvaamista vuonna 2017 ja toimintamallin huomioon ottamista koko kaupungin digipalvelujen suunnittelussa. Aloite on liitteenä 1.

Asiasta on pyydetty lausuntoa myös kulttuuri- ja kirjastolautakunnalta, nuorisolautakunnalta, sosiaali- ja terveyslautakunnalta sekä kaupunginkanslian viestintä- ja tietotekniikkaosastolta.

Esittelijä

rehtori
Taina Hannele Saarinen

Lisätiedot

Taina Hannele Saarinen, rehtori, puhelin: 310 88501
taina.h.saarinen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 15.11.2016 § 111

HEL 2016-010120 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Hakasen aloitteessa kannetaan huolta matalan kynnyksen digitaalisten palvelujen jatkuvuudesta Kontulan Kontupisteessä ja Mellarissa ja toivotaan niille jatkoa.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää digisyrjäytymisen ehkäisyä tärkeänä asiana. Lautakunta pitää niin ikään tärkeänä tavoitteena matalan kynnyksen digipalvelujen turvaamista. Kaupungin näkökulmasta tämän tyyppisiä palveluita tulisi tasapuolisuuden nimissä olla tarjolla myös Kontulaa ja Mellaria laajemmin koko kaupungin tasolla. Tällä hetkellä Helsingin kaupungin eri hallintokunnat ja virastot antavat digineuvontaa

varsin laajasti yli 150 pisteessä. Kulttuurikeskus ei anna omissa toimipisteissään digitaalista neuvontaa. Digitaalista matalan kynnyksen tukea toteutetaan Helsingissä ”Digitaalinen Helsinki –ohjelman linjausten mukaisesti.

Kontupiste perustettiin Kontulan ostoskeskukseen osana Euroopan Unionin Urban II – yhteisöohjelmaa v. 2002 kulttuurikeskuksen hankkeena. Kontupisteen tavoitteena on ollut digisyrjäytymisen ehkäisy tarjoamalla ilmaisia nettiyhteyksiä, IT-koulutusta ja henkilökohtaista ohjausta. Viime vuosina on laajennettu pisteen kulttuurisia sisältöjä muun muassa yhteistyöllä Suomen valokuvataiteen museon kanssa. Mellariin perustettiin vastaava pienempi piste vuonna 2008. Kulttuurikeskus irtaantui Kontupisteen ja Mellarin ylläpidosta 2013, koska tämän tyyppinen tietotekninen työ ei ole kulttuurikeskuksen toimintaa. Sen jälkeen on sosiaalivirasto maksanut tilojen vuokrat ja kaupunginkanslia resursoinut pisteiden teknistä ylläpitoa Lasipalatsin mediakeskuksen kautta.

Vuonna 2015 Kontupisteessä (Kontulan ostari, Mellunkylä) kävijöitä oli yli 50 000. Dagineuvontaa ja ohjausta annettiin viikoittain ti–pe klo 9–18 sekä la klo 10–15. Päivittäin annettiin lyhytmuotoista neuvontaa sähköisten palvelujen käytössä, mobiililaitteiden toiminnasta, tulostuksesta yms. Keskimäärin 3–5 kertaa päivässä annettiin apua vaikeampiin ongelmiin, jolloin neuvonnan kesto palveluun varatussa huoneessa n. 15 minuutista pariin tuntiin. Ongelmat koskivat tietoturvaa tai haittaohjelmia, sähköisten palveluiden käytön opettelua, ohjelmien käyttöä ja laitteiden ohjelmisto-ongelmien ratkaisemista. Vuonna 2015 kahdenkeskiä neuvontatilaisuuksia kirjattiin noin 600.

Kontupiste antaa viikoittain ohjausta asiakkaille, jotka kertovat tulleen Lähioasemien tai kirjastojen opastuksella Kontupisteeseen, koska ensin mainittujen resurssit eivät ole riittäneet ongelmien ratkaisuun. Kontupisteen lisäksi Lasipalatsin Mediakeskus antaa digineuvontaa myös Mellupisteessä. Siellä kävijöitä vuonna 2015 oli arviolta noin 17 000.

Kontupisteen ja Mellupisteen asiakaskoneiden (yhteensä 24 kpl) poisto lisää osaltaan painetta kirjastolle, varsinkin Kontulan kirjastolle, jonka ASKO (asiakastyöasema) -kapasiteetti on jo nyt kovassa käytössä. Kirjaston näkökulmasta onkin tärkeää että tietokoneita ja digineuvontaa olisi tarjolla myös muualla kuin kirjaston tiloissa. Kirjaston palvelinkapasiteetti on myös rajallinen, samoin kuin henkilökunnan mahdollisuus tarjota opastusta. Kontupisteellä on myös oma vaikutuksensa koko Kontulan ostoskeskuksen profiloitumisen ja vetovoimaan.

Mellunmäen vanhan ostoskeskuksen purkua ollaan käynnistämässä. Sosiaalivirasto on jo luopunut palvelupisteestään Mellarissa.

01.03.2017

Kj/7

Ostoskeskuksen purku saattaa estää myös nykymuotoisten digipalveluiden tuottamisen Mellarissa.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää tärkeänä, että Kontupisteen digipalvelujen ja Mellarin toiminnan jatkuminen turvataan. Lautakunta toivoo, että vastaavanlaista toimintaa voidaan kehittää muuallakin kaupungissa. Samalla lautakunta toteaa, että tällaista syrjäytymisen ehkäisemiseen, vertaistukeen ja alueellisen sosiaalityön verkostoihin nojaavaa digipalvelua ei voi korvata pelkästään kirjastojen ja muilla yleisillä digipalveluilla.

Lisäksi kulttuuri- ja kirjastolautakunta toivoo, että Mellunmäen kirjasto- ja kulttuuripalvelut voidaan turvata osoittamalla uudet tilat esimerkiksi monitoimitalolle, jossa myös Mellarin asukastila voi jatkaa toimintaansa. Tällä ratkaisulla on kiire, koska nykyiset Mellarin tilat pitää tyhjentää jo keväällä talon purkamisen takia.

Käsittely

15.11.2016 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Juha-Pekka Väisänen: Ehdotan, että lausunnon loppuun lisätään:

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää tärkeänä, että Kontupisteen digipalvelujen ja Mellarin toiminnan jatkuminen turvataan. Lautakunta toivoo, että vastaavanlaista toimintaa voidaan kehittää muuallakin kaupungissa. Samalla lautakunta toteaa, että tällaista syrjäytymisen ehkäisemiseen, vertaistukeen ja alueellisen sosiaalityön verkostoihin nojaavaa digipalvelua ei voi korvata pelkästään kirjastojen ja muilla yleisillä digipalveluilla.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Juha-Pekka Väisänen: Ehdotan, että lausunnon loppuun lisätään:

Lisäksi kulttuuri- ja kirjastolautakunta toivoo, että Mellunmäen kirjasto- ja kulttuuripalvelut voidaan turvata osoittamalla uudet tilat esimerkiksi monitoimitalolle, jossa myös Mellarin asukastila voi jatkaa toimintaansa. Tällä ratkaisulla on kiire, koska nykyiset Mellarin tilat pitää tyhjentää jo keväällä talon purkamisen takia.

Kannattaja: Sami Muttilainen

Lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

01.03.2017

Kj/7

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Stuba Nikula

Lisätiedot

Ari Tolvanen, suunnittelija, puhelin: 310 37008

ari.tolvanen(a)hel.fi

Saara Ihamäki, kirjastotoimen apulaisjohtaja, puhelin: 310 85503

saara.ihamaki(a)hel.fi